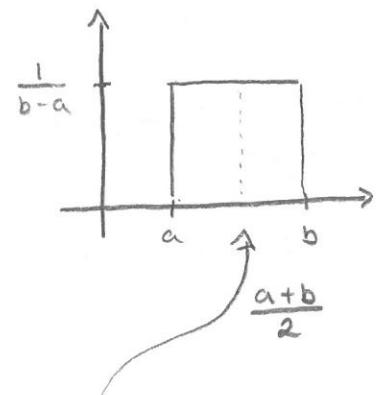

Räkneföreläsning 1 (Punktskattning)

Problem 1 - Rektangelfördelning

Täthetsfunktion: $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{b-a}, & a \leq x \leq b \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$

Vi har två parametrar = Två moment

$$\mu_1(a, b) = E(\bar{X}) = \int_a^b x f(x) dx = \frac{a+b}{2} \quad (\text{Jämviktpunkten mellan } a \text{ och } b)$$

$$\mu_2(a, b) = E(\bar{X}^2) = \int_a^b x^2 f(x) dx = \int_a^b \frac{x^2}{b-a} dx = \dots = \frac{b^3 - a^3}{3(b-a)} = \dots = \frac{a^2 + ab + b^2}{3}$$

Empiriska momenten

$$\hat{\mu}_1(\hat{a}, \hat{b}) = \frac{\hat{a} + \hat{b}}{2} = \bar{x} = \hat{\mu}_1 \quad (\text{Medelvärde av observationer})$$

$$\hat{\mu}_2(\hat{a}, \hat{b}) = \frac{\hat{a}^2 + \hat{a}\hat{b} + \hat{b}^2}{3} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \hat{x}_i^2 = \hat{\mu}_2 \quad (\text{Medelvärde av observationer i kvadrat})$$

Ta alltid så låga moment som möjligt & lika många som antalet parametrar

$$\hat{a} = \hat{\mu}_1 - \sqrt{3(\hat{\mu}_2 - \hat{\mu}_1^2)}$$

$$\hat{\mu}_1 = \bar{x}$$

$$\hat{b} = \hat{\mu}_1 + \sqrt{3(\hat{\mu}_2 - \hat{\mu}_1^2)}$$

$$\hat{\mu}_2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \hat{x}_i^2$$

Problem 2 - $\text{Re}(0, \theta)$

a) $X \sim \text{Re}(0, \theta)$

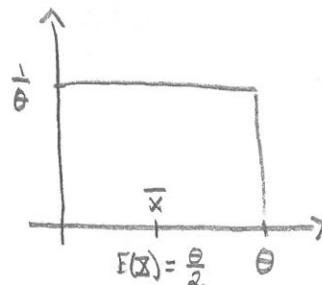
$$E(X) = \frac{\theta}{2} = \mu(\theta)$$

mm. ger $\mu(\hat{\theta}) = \bar{x}$

$$\frac{\hat{\theta}}{2} = \bar{x} \Leftrightarrow \hat{\theta} = 2\bar{x}$$

Momentsskattning

$$X \sim \text{Re}(0, \theta)$$

b) $f(x; \theta) = \begin{cases} \frac{1}{\theta} & 0 \leq x \leq \theta \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$

$$L(\theta) = \begin{cases} \frac{1}{\theta^n} & 0 \leq x_i \leq \theta \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

$$L(\theta) = \underbrace{f(x_1; \theta)}_{\frac{1}{\theta}} \cdot \underbrace{f(x_2; \theta)}_{\frac{1}{\theta}} \cdot \dots \cdot \underbrace{f(x_n; \theta)}_{\frac{1}{\theta}} = \frac{1}{\theta^n}, \quad 0 \leq x_i \leq \theta$$

Vi vill göra vår likelihood så stor som möjligt $\Rightarrow \theta$ så litet som möjligt,
MEN som minst, max x_i ,
dvs den största observationen

Det vi vet är att skattningen $\hat{\theta} = \max x_i < \theta$, dvs alltid är mindre än θ . Sannolikheten att hamna på en punkt är noll, då arean under grafen är 0. Dvs vi kommer hamna väntans under θ

\Rightarrow Ej VVR!

Problem 3 - PS2

$$n = 400$$

Medellivslängden

$$x = 109 \quad (\text{OBS. från den s.v } X \sim \text{Bin}(n, p))$$

P = Sannolikheten att en transistor fungerar mer än en tidsenhets

$$\hat{p} = \frac{109}{400} = \frac{x}{n}$$

$$E(X) = n \cdot p = \bar{x} = x \quad (\text{då vi bara har en observation})$$

$$\Rightarrow \hat{p} = \frac{x}{n}$$

Vi kan också se att

$$p = P(Y > 1) = //\text{Dvs sannolikheten att det fungerar mer än 1 tidsenhets}// =$$

$$= \int_1^{\infty} \frac{1}{\nu} e^{-y/\nu} dy = \dots = e^{-1/\nu}$$

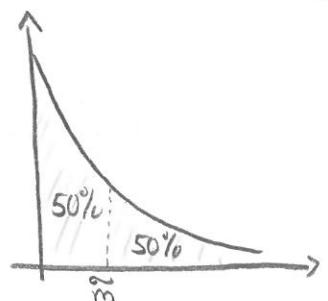
$$\hat{p} = e^{-1/\nu} \Rightarrow \hat{p} = -\frac{1}{\ln(\frac{x}{n})} \approx 0,77$$

$$Y \sim \exp(\nu)$$

Medianlivslängd

$$\frac{1}{2} = F(\tilde{m}) = \int_0^{\tilde{m}} \frac{1}{\nu} e^{-y/\nu} dy = 1 - e^{-\frac{\tilde{m}}{\nu}}$$

$$\tilde{m} = \nu \ln 2 \approx 0.53$$

Problem 4 - Väghöjder

a) Detta görs med Maximum-Likelihood

$$L(a) = \prod_{i=1}^n f(x_i; a) = \prod_{i=1}^n \frac{x_i}{a} e^{-\frac{x_i^2}{2a}} = \\ = \frac{1}{a^n} \left(\prod_{i=1}^n x_i \right) e^{-\frac{1}{2a} \sum_{i=1}^n x_i^2}$$

Täthetsfunktion

$$f(x) = \frac{x}{a} e^{-\frac{x^2}{2a}}, x \geq 0$$

Vi logaritmerar

$$l(a) = \ln(L(a)) = -n \ln a + \ln \left(\prod_{i=1}^n x_i \right) - \frac{1}{2a} \sum_{i=1}^n x_i^2$$

$$\frac{\partial l}{\partial a} = -\frac{n}{a} + \frac{1}{2a^2} \sum_{i=1}^n x_i^2 = 0 \quad \Leftrightarrow \quad \hat{a} = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n x_i^2$$

Stoppa in alla x_i -värden

$$a = 1,73$$

Efter detta bär vi kolla om detta är en maxpunkt eller inte?

Antingen vid andraderiv eller teckentabell

Är denna väntevärdesriktig?

$$E(\hat{a}) = E\left(\frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n x_i^2\right) = \frac{1}{2n} \sum_{i=1}^n \underbrace{E(x_i^2)}_{E(X^2)} = \frac{E(X^2)}{2} = a?$$

$$E(X^2) = \int x^2 f(x) dx = \int_0^\infty x^2 \underbrace{\frac{x}{a} e^{-\frac{x^2}{2a}}}_{=f(x)} dx = \dots = 2a$$

$$E(\hat{a}) = a \quad \underline{\underline{\text{VVR}}} \quad \triangleright$$

$$b) \hat{P} = P(X > 3) = \int_3^{\infty} \frac{x}{\hat{\sigma}} e^{-\frac{x^2}{2\hat{\sigma}^2}} dx = 0,074 \Rightarrow 7,4\%$$

Dvs 7,4% av vägorna är större än 3 m

Problem 5 - Momentmetoden

Kort uträkning

$$E(X) = \int_0^1 x f(x) dx = \mu(\theta)$$

$$\mu(\hat{\theta}) = \bar{x}$$

$$\hat{\theta} = 0,484$$

Problem 6 - Två poisonfördelningar

$$L(\lambda) = e^{-10\lambda} \frac{(10\lambda)^{x_1}}{x_1!} e^{-5\lambda} \frac{(5\lambda)^{x_2}}{x_2!} \Rightarrow \hat{\lambda} = \frac{x_1 + x_2}{15}$$